

Център Амалипе

Месечен бюлетин

Брой 1, 2009

В броя:

[НАБЛЮДАТЕЛ

Проект "ПЛАТФОРМА" – да насочим повече фондове към ромите

Ромските организации се обединиха за внасянето на Рамковата програма в НС

Ромските организации не участваха в заседанието на Междуведомствената група за изработване на РПРИБРО от 30.01.09

Нов състав и нови срокове за Рамковата програма за интеграция на ромите: факти и анализ

Встъпителни срещи по проект Платформа
Конкурс за регионални партньори

[АКЦЕНТ НА БРОЯ:
Над 150 деца честваха
Василица – Ромската Нова
Година във Велико Търново

[КНЕРЕ (У ДОМА)
Момичета планираха
кампани за подобряване на
здравния статус на ромските
жени в своите общности

[УЧИЛИЩЕ
Представяме ви: СОУ
"Неофит Рилски

[ШАРЕНА ЧЕРГА
Атанасовден – 31 януари
На гости на Василица в
СОУ "Иван Вазов" – гр.
Вършец

НАБЛЮДАТЕЛ

Local Government
and Public Service
Reform Initiative

ПРОЕКТ
"ПЛАТФОРМА"
ДА НАСОЧИМ
ПОВЕЧЕ ФОНДОВЕ
КЪМ РОМИТЕ

От януари 2009 Програма "Legal Government Initiative" на Институт "Отворено общество" – Будапеща стартира инициатива "Да насочим повече фондове към ромите" в България, Румъния, Словакия, Чехия и

РОМСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ СЕ ОБЕДИНИХА ЗА ВНАСЯНЕТО НА РАМКОВАТА ПРОГРАМА В НС

Цялостен работен вариант за обновена Рамкова програма за равноправно интегриране на ромите в българското общество бе изработен и предложен от ромските организации, включени в Междуведомствената група за подготвяна нова Програма, както и други ромски организации. Изработеният вариант на РПРИБРО обобщава предложенията, направени по време на 6-те регионални дискусии през м. Октомври, на Националната среща на ромските организации

Продължава на стр.2

АКЦЕНТ НА БРОЯ

НАД 150 ДЕЦА ЧЕСТВАХА

ВАСИЛИЦА - РОМСКАТА НОВА ГОДИНА ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

На 13 януари, в навечерието на Василица – Ромската нова година се проведе честването на празника във Велико Търново. Над 150 ученици от общините Велико Търново и Елена взеха участие в празничния концерт по повод Василица, който се проведе в залата на общинския съвет в старата столица.

Учениците от селата Водолей, Балван, Леденик, Константин и Майско, както и от ОУ „П.Р. Славейков“ Велико Търново представиха възстановки на Василица, песни, танци и драматизации на различни приказки. Прекрасните празнични носии на децата предизвикаха истински фурор сред публиката, която бе напълно екзалтирана след изпълненията на два ромски оркестъра – „Далас“ и „Малките репортери“. Под звуците на ромската музика и на фона на празнични погачи и гозби се проведе и традиционното надиграване.

Продължава на с. 5

**ПРОЕКТ “ПЛАТФОРМА” – ДА
НАСОЧИМ ПОВЕЧЕ ФОНДОВЕ КЪМ РОМИТЕ***Продължава от стр.1*

и Унгария. В България тя ще бъде изпълнявана от Консорциум с водеща организация Институт “Отворено общество” – София и партньори ЦМЕДТ “Амалипе”, Националната асоциация на ромите, работещи в публичната администрация и Ресурсния център за децентрализация и общинско развитие. Името на проекта в България е ПЛАТФОРМА за генериране на проекти “Структурните фондове като средство за равнопоставена интеграция на ромите”. Проектът е двугодишна инициатива.

Целта на проекта е да подпомогне НПО, общини, училища и други институции да подготвят качествени проекти за интеграция на ромите, които да получат финансиране от структурните фондове на ЕС и от програми на българския държавен бюджет. Основна дейност по проекта е предоставянето на техническа помощ за подготовка на проекти - компонент, направяван от Институт “Отворено общество”, София. Друг компонент, направяван от Център “Амалипе”, е насочен към застъпнически дейности в Комитетите за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и Оперативните програми: включване на роми като наблюдатели в тези комитети и обявяване на конкурси за проекти, насочени към интеграция на ромите. Трети компонент предвижда създаване на 6 Регионални центъра в 6-те планови региони (NUTS 2). Регионални ромски организации ще управляват тези центрове. Пет от тях ще бъдат избрани след конкурсна процедура; шестият Регионален център – в Северен Централен район ще бъде управляван от Център “Амалипе”. Регионалните центрове ще организират информационни кампании и ще стимулират взаимодействието между НПО, общини и ромската общност за формулирането на проектни идеи.

Проектът ще бъде управляван от Направляващ комитет, съставен от партньорите в Консорциума, ромски организации, ромски експерти от Комитетите за наблюдение и ключови институции, ангажирани с интеграцията (Национален съвет за сътрудничество по етническите и демографските въпроси и Национален координатор на Десетилетието на ромското включване).

**Повече информация за проекта можете да
намерите на**
<http://amalipe.com/?nav=news&id=122>

**РОМСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ СЕ ОБЕДИНИХА ЗА
ВНАСЯНЕТО НА РАМКОВАТА ПРОГРАМА В НС***Продължава от стр.1*

провела се в София на 9 декември 2008 г. и развива идеите от Декларацията за реални действия за ромска интеграция, подписана от 91 организации, участвали в Националната среща. Предложеният вариант за РПРИБО запазва ценностите и принципите на старата Рамкова програма, отразява очакванията на широк кръг от ромската общност и посреща предизвикателствата, поставени от членството на България в Европейския съюз. Изработеният вариант включва не само идеите на гражданския сектор и ромската общност, но също така предложените от Министерство на образованието и други институции текстове с оглед на това, че всеки документ с национално значение трябва да е резултат от широк консенсус.

Окончателното оформяне на предложения вариант е дело на членове на Междуведомствената група: Деян Колев (Център “Амалипе”), Лили Макавеева (Асоциация “Интегро”), Николай Кирилов (Фондация “Рома – Лом”), д-р Стефан Панайотов (Фондация “Здравето на ромите”), както и на представители на организации, които не са включени в Междуведомствената група: Ганчо Илиев (СНЦ “Свят без граници”), Даниела Михайлова (“Инициатива за равни възможности”), Теодора Крумова (Център “Амалипе”), Милен Миланов (Сдружение “Разнообразни и равни”). Работният вариант бе внесен до Председателя на Междуведомствената група и Председател на НССЕДВ Емел Етем с искане да бъде гласувани предложен в МС.

**РОМСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НЕ УЧАСТВАХА В
ЗАСЕДАНИЕТО НА МЕЖДУВЕДОМСТВЕНАТА
ГРУПА ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА РПРИБО ОТ 30.01.09**

Ромските организации, участващи в Междуведомствената група за изработване на РПРИБО бойкотираха първото заседание на обновения състав на Групата. Николай Кирилов (Рома – Лом), д-р Стефан Панайотов (Здравето на ромите) и Деян Колев (Център Амалипе и Зам.-Председател на НССЕДВ) не участваха в заседанието от 30.01.2009 г. Д-р Асен Колев (Инфором - Асеновград) участва, но изрази несъгласието си с настъпилите промени в Групата. В Писмо до Вицепремиера и Председател на НССЕДВ Емел Етем организациите изразиха несъгласие с част от направените промени в състава на Работната група - не-включването в новия състав на групата на повечето ромски НПО, на Баки Хюсеинов и Йосиф Нунев, както и с удължаването на срока за изработва-

Продължава на с. 3

РОМСКИТЕ НПО НЕ УЧАСТВАХА В ЗАСЕДАНИЕТО НА МЕЖДУВЕДОМСТВЕНАТА ГРУПА

Продължава от стр. 2

изработване на документа до края на април, което според тях ще го направи част от предизборната кампания. Подписалите се организации настояват за включване отново в Работната група на изключените организации, на Баки Хюсеинов и Йосиф Нунев, както и за това до две седмици да бъде разгледан и гласуван варианта за РПРИБОО, предложен от ромските НПО, а финалното гласуване на Програмата в Министерски съвет да бъде не по-късно от март. Подписалите се организации предлагат среща с Вицепремиера за преодоляване на възникналите недоразумения и заявяват, че няма да участват в работата на Междуведомствената група докато не получат гаранции, че процесът на изработване на РПРИБОО няма да бъде политизиран.

ФАКТИ И АНАЛИЗ

Фактите: Чрез Заповед Р-13 от 23 януари 2009 г. Вицепремиера и Председателя на НССЕДВ Емел Етем определи нов състав на Междуведомствената група за изработване на нова Рамкова програма за интеграция на ромите, както и нови срокове за въвеждане и одобрение на документа. От групата са отпаднали повечето експерти от ромски неправителствени организации: в стария състав на групата те бяха 10, а в новия – 4 (Деян Колев, Николай Кирилов, д-р Стефан Панайотов и Асен Колев). Не присъства и Баки Хюсеинов – Национален координатор на Десетилетието на ромското включване. Д-р Йосиф Нунев, експерт в областта на образователната интеграция в МОН е заменен с Асен Петров, Директор на дирекция в същото министерство. Групата е допълнена с Румян Русинов (Зам.- Директор на Ромски образователен фонд), Иван Иванов (Директор на Европейски ромски информационен офис), както и с известни политолози, социолози и учени: Евгений Дайнов, Иван Кръстев, Тихомир Безлов, Максим Мизов и др. Като нов срок за въвеждане на Рамковата програма в Министерски съвет е определен 2 април, а на Плана за действие – 30 април 2009 г.

Анализ: Заповед Р-13/23.01.2009 г. връща назад процеса на изработване на обновена Рамкова програма като го тласва в руслото на политизирането и предизборната кампания, а също така обезсмисля и подменя усилията и консенсусните позиции на ромските организации, които изработиха и внесоха предложение за цялостна РПРИБОО. В допълнение, Заповедта влиза в противоречие с поне две от решенията на НССЕДВ. “Изключването” на повечето ромски организации от състава на новата Група не само намалява силно възможностите на ромските НПО да участват в изработването на Програмата. На фона на това, че до този момент те бяха основната движеща сила, която генерираше идеи и предложения (факт, който бе признат от Емел Етем и Мирослав Попов в изказванията им на заседанието на НССЕДВ от 20.12.2008), както и това че ромските организации изработиха цялостно консенсусно предложение за РПРИБОО, “изключването” може да се тълкува

като стремеж да се отхвърли ромската визия за Програмата и тя да бъде подменена с друга, по-удобна. “Изключването” нарушава и решение на Комисията за интеграция на ромите към НССЕДВ от 23.04.2008: с това решение бяха определени кои организации и експерти от гражданския сектор да участват в Групата. Необяснимо е и отстраняването на Националния координатор на Десетилетието на ромското включване Баки Хюсеинов. То задълбочава изкуственото и причинено от политически причини разделение между цялостната интеграционна политика и Десетилетието: нещо, което е институционална шизофрения засилва. Отстраняването на Йосиф Нунев най-вероятно е причинено от неговите ясни и принципни позиции, защитавани до този момент на заседанията на Междуведомствената група, които бяха в интерес на ромската общност, но видимо не бяха удобни за част от политическите фигури. Аргументът, че той е “заменен” с намиращ се по-високо в административната йерархия в случая е неоснователен, тъй като още през ноември МОН изпрати официално предложения за новия текст на Рамковата програма, които напълно съвпадаха с предложенията ромските организации и на Й. Нунев.

Включването на известни политолози, социолози и учени е безспорен плюс на Заповедта: те трябваше да бъдат включени още от самото начало на процеса. Твърде е съмнително доколко те активно ще се ангажират понастоящем, особено на фона на това, че новата Програма ще бъде приета в предизборния период и най-вероятно ще бъде използвана в кампаниите на партии, от които посочените експерти стоят далеч.

Особено тревожни са новите срокове за изработване на Програмата и Плана за действие: 2 и 30 април, което ще отпрати одобряването им за май, в разгара на предизборната кампания. Тези срокове се предлагат още от м. ноември. В крайна сметка НССЕДВ отхвърли тези срокове и определи нови: изработване на документите през февруари и приемането им от МС през март. Това решение не бе спазено от Заповед Р-13/23.01.2009 г.

Най-тревожното от всичко е, че чрез Заповедта се обезсмислят усилията по изработване на Рамковата програма през предходните месеци, които доведоха до изработване от страна на ромските организации и експерти на цялостен вариант за РПРИБОО. По време на три заседания на Междуведомствената група, 6 регионални обсъждания и по време на Националната среща на ромските организации в София на 9 декември бяха направени десетки предложения. Ромските организации постепенно преодоляха първоначалния си скептицизъм и апатия и се включиха активно, като накрая изработиха цялостен вариант за Програма, отчитащ консенсусно и предложенията, направени от институциите (тези от тях, които предоставиха предложения). Заповед Р-13/23.01.2009 в голяма степен обезсмисля тези усилия и създава възможност консенсусната визия да бъде подменена с друга.

Екипът на проект “ПЛАТФОРМА - Структурните фондове като средство за равнопоставена интеграция на ромите” проведе въстпителни срещи за представяне на проекта с Баки Хюсеинов (Национален координатор на Десетилетието на ромското включване), д-р Мая Чолакова (Директор на Дирекция “Етнически и демографски въпроси”) и Димчо Михалевски (Зам.-министър на регионалното развитие и благоустройството).

Баки Хюсеинов изрази пълната си подкрепа за реализацията на проекта и доверието си в консорциума, който ще го реализира. Той прие отправената покана да се включи в Управляващия комитет по проекта и подчерта, че ще подпомогне изпълнението на проектните дейности и тясното им обвързване с инициативата Десетилетие на ромското включване.

Готовност за съдействие и съпричастност изрази д-р Мая Чолакова и д-р Георги Кръстев от Дирекция “Етнически и демографски въпроси”. Дирекцията ще изпрати писма до всички областни управители, в които ще изиска тяхното съдействие при изпълнението на проекта на областно ниво. Също така в Комисията за интеграция на ромите към НССЕДВ ще бъде проведен избор на ромски организации, които да участват в Управляващия комитет на проекта.

Зам.-министър Михалевски посочи, че по Оперативна програма “Регионално развитие” в идните седмици ще бъдат обявени инфраструктурни проекти за 47 млн. лв. и се надава екипът на проект ПЛАТФОРМА да подпомогне общините с компактно ромско население да кандидатстват успешно. Той посочи, че поради рестрикции в бюджета Националната програма за подобряване на жилищните условия на ромите в Република България през 2009 г. ще бъде финансирана с 15 млн. лв. (вместо с предвидените 20 млн.). Те ще бъдат насочени за довършване на обектите, започнати през 2008 г. и няма да се финансират нови обекти през 2009. Зам.-министър Михалевски се съгласи с аргументите на екипа на проект ПЛАТФОРМА, че инфраструктурните мерки трябва да бъдат съпътствани от мерки за мобилизиране на ромската общност, които да се изпълняват от местни ромски организации, като изрази готовност през 2009 г. да се финансира пилотно създаването на такъв модел.

Партньорите по проекта ще продължат въстпителните срещи с управляващите органи на всички Оперативни програми.

На 25.01.2009 г. беше обявен конкурс за избор на регионални партньори от ромски неправителствени организации по програма ПЛАТФОРМА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ПРОЕКТИ в следните планови райони (NUTS 2) – Северозападен, Североизточен, Югозападен, Южен централен и Югоизточен. Максималната общо сума на договора, който ще бъде сключен с избрания регионален партньор, е в размер на 6000 евро за периода до края на 2009 г., с опция за продължаване на договора за период от още 12 месеца при същите условия. Избраните регионални партньори ще действат като пет регионални информационни центъра и ще координират дейностите по ПЛАТФОРМАТА в съответния район.

Те ще работят под прекия надзор на “Институт “Отворено общество” – София. Основните задачи, които ще изпълняват регионалните партньори, включват: широко оповестяване на проекта; Предоставяне на информация и консултации за същността на ПЛАТФОРМАТА; Стратегическо планиране; Мотивиране на общини, НПО и бизнес организации за разработване на проекти и програми, свързани с интеграцията на ромите; Обучения и консултации на бенефициенти и др.

Изискванията към кандидатите са да са ромска НПО или консорциум от организации, наличие на материална база, наличие на опит в работа по проекти с европейско финансиране, капацитет на предложен от организацията експерт за района, който да координира дейностите по програмата и др.

Крайният срок за кандидатстване е 6 февруари 2009. Резултатите ще бъдат обявени до 6 март 2009 г.

**НАД 150 ДЕЦА ПРАЗНУВАХА ВАСИЛИЦА
– РОМСКАТА НОВА ГОДИНА**

Продължава на следващата страница

НАД 150 ДЕЦА ПРАЗНУВАХА ВАСИЛИЦА – РОМСКАТА НОВА ГОДИНА

Продължение от стр.5

Организатор на събитието за седми пореден път е Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“, а тази година честването премина в рамките на проект „Въвеждане на интеркултурно образование и равен достъп до качествено образование в община Велико Търново“ към Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Патрон на празника бе Община Велико Търново. Приветствия към участниците не пропуснаха да поднесат и представителите на Община В. Търново и Областна управа В. Търново. Г-жа Стефка Танева – временно изпълняваща длъжността кмет на старата столица, връчи на всички училища - участници в празника специални подаръци. Всички деца участвали във Василица получиха от организаторите персонално и торбичка с лакомства

„През годините този празник се доказва като сцена, на която деца и педагози, показват най-доброто от себе си, обменят опит и допринасят за развитието на междуетническия диалог. Искрено се радваме, че тази година успяхме да го почетем подobaващо и се надяваме догодина да е още по-голям“, споделя г-жа Теодора Крумова – зам. председател на Център Амалипе.

WWW.AMALIPE.COM

МОМИЧЕТА ПЛАНИРАХА КАМПАНИИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЗДРАВНИЯ СТАТУС НА РОМСКИТЕ ЖЕНИ В СВОИТЕ ОБЩНОСТИ

За втори пореден път журналистката от ББС Фиона Лойд се срещна с няколко ромски момичета от България, за да помислят заедно как местните организации могат да подпомогнат решаването на някои от здравните проблеми на ромските жени. Срещата на журналистката от Зимбабве с Мария и Стефка от “Център Амалипе” (Велико Търново), с

Фиона Лойд

Марийка, Фиданка и Милена от “Свят без граници” (Стара Загора), с Галина и Недка от Асоциация ЛАРГО (Кюстендил), с Жулиета от Младежката организация “Тернипе” (Симитли), и с Димитринка от Асоциацията на здравните медиатори в Медковец (Монтана) се състоя на 20 и 21 януари и беше организирана от Център Амалипе по инициатива на Програмата за обществено здраве на Институт “Отворено общество” – Будапеща и Ню Йорк. Тя е следващ етап на проведените през юли 2008 г. обучения “Комуникиране чрез медиите”, когато момичетата се обучаваха как да изградят медийно поведение, как да достигнат обществените медии и да ги използват като добрите посланици на своите идеи.

Целта на срещата сега беше да се види как наученото през лятото може да бъде приложено на практика чрез организиране на застъпнически кампании за подобряване здравния статус на ромските момичета и жени.

В продължение на два дни посредством множество интерактивни игри, момичетата обсъждаха идеи за възможни кампании, които могат да реализират в своите общности за да адресират най-наболелите проблеми. “Разбира се проблемите навсякъде са различни, различна е и спецификата на общността, което налага различен подход в различните населени места. Общото обаче е, че организаторите на всяка една кампания трябва да бъдат двойно по-внимателни, за да не затвърждават самите те наложени вече стереотипи.” – категорична бе Фиона. “Целта на срещата беше да помогнем на всяко от момичетата да оформи добре своята идея, да прецени нейните силни и слаби страни, да идентифицира

Продължава на с. 6

**МОМИЧЕТА ПЛАНИРАХА
КАМПАНИИ ...**

възможните партньори и врагове на кампанията си, да прецени ресурсите, с които разполага. Аз съм силно впечатлена от креативността и от нетрадиционния начин, по който момичетата се насочват към решаване на проблемите в общността.” сподели Теодора Крумова от Център Амалипе.

Самите кампании са насочени към различни и специфични проблеми. Така например, една от идеите е насочена към децата в домовете, в каквото живее и авторката на идеята. Тя споделя, че за момичетата в домовете сексуалното насилие често е част от ежедневието, в което те са главните обвиняеми. Амбицията ѝ е да промени това, да обясни на момичетата какви са техните права и как те би трябвало да постъпват когато станат жертва на насилие, но не чрез лекции и дискусии, а чрез средствата на визуалното изкуство. “Искам да го направим интересно - като пиеса, на която ние самите сме измислили сценария. Защото в крайна сметка това е нашият сценарий. Искам да провокирам момичетата да говорят, да напишат своите истории – анонимно, но да ги разкажат. Така болката ще престане да бъде само тяхно и ще спаси и други момичета като тях.” Друга от кампаниите ще използва за свой главен герой “Супер татко”. Нейната цел е да достигне до онези мъже (а понякога и жени) в ромската общност, които са все още по-консервативно настроени към необходимостта децата им да получат образование.

По време на срещата участничките бяха провокирани колко бързо и лесно и в същото време колко мощно средство представляват съвременните мултимедийни продукти и интернет. Затова и желанието им е при следващата си среща да се научат как да визуализират посланията си със средствата на модерните технологии и да ги разпространят до повече хора.

СОУ „НЕОФИТ РИЛСКИ”, ГР. ДОЛНА БАНЯ**УЧИЛИЩЕ****ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ:
СОУ „НЕОФИТ РИЛСКИ”,
ГР. ДОЛНА БАНЯ**

Уважаемите читатели,

Представяме Ви кръжока „Бит и култура на ромската общност” в СОУ „Неофит Рилски”, гр. Долна баня. Те са един от многото примери за това, че когато има желание, макар и при условията на делегирани бюджети, може да се работи извънкласно. А да наречем успехите и таланта на децата от Долна баня и техния ръководител г-жа Ели Сотирова единствено работа е недопустимо, защото личи, че са вложили душа и сърце в това, което са направили. Резултатите са видими. Ето част от коледното тържество в училището, което се проведе в самия край на 2008 г.

УЧАСТНИЦИ: Три орисници, стопанка, стопанин, син - голям коледува, син - малък, дъщеря - малки, дъщеря - голяма мома, коледари и водещи.

ВОДЕЩИ: Коледните и новогодишни празници се празнуват от всички хора по земята без значение къде живеят, каква религия изповядват и как се наричат. Те носят надежда за по-добър живот, повече щастие, късмет и сплотяват хората. Ученици от кръжока „Бит и култура на ромската общност” ще пресъздадат празниците Бъдни вечер, Коледа и посрещане на сурвакари.

Сцената е подредена като стая от традиционно българско жилище. Има огнище, софра, столчета, люлка. Влизат три орисници.

ПЪРВА ОРИСНИЦА: У-у, че студ!

ВТОРА ОРИСНИЦА: Такъв голям сняг!

ТРЕТА ОРИСНИЦА: Тука ли е?

ПЪРВА ОРИСНИЦА: Стигнахме.

ВТОРА ОРИСНИЦА: Тука е.

Приближават до люлката. Оглеждат се.

ПЪРВА ОРИСНИЦА: Няма никой. Детето е само.

ТРЕТА ОРИСНИЦА: Колко е малко.

ВТОРА ОРИСНИЦА: Само на три дни е.

ПЪРВА ОРИСНИЦА: Днес трябва да го орисаме. Нали затова изминахме толкова дълъг път...

Надяваме се, че историята Ви е заинтригувала. За съжаление обаче ще трябва да я прекъснем дотук. Нататък можете да я продължите сами. А ние можем да пожелаем на децата от кръжока там да продължават да са все така готини и ентусиазирани.

шарена черга

**АТАНАСОВДЕН
31 ЯНУАРИ**

За ромите Свети Атанас е покровител на ковачите. Празникът на светията се чества по стар стил на 31 януари, а особено тачен е той сред ромите от групата на бургуджиите които се славят като майстори на метала. По традиция Атанасовците канят в своите къщи, за да почерпят за здраве. Задължителното питие за празника е ракия и то не каква да е, а греяна. Старите хора знаят различни начини за приготвяне на греяна ракия. Един от тях например е поставянето на захарта върху лист вестник, който пък се поставя върху печката, за да се карамелизира. Получената карамелизирана захар се прибавя към сгорещената ракия. Има поверие, че с настъпването на Атанасовден идва и пролетта, тъй като отбелязването на този празник е знак за отиващата си зима.

НА ГОСТИ ЗА ВАСИЛИЦА В СОУ "ИВАН ВАЗОВ" – ГР. ВЪРШЕЦ

Мразовитото време и ледената пързалка, сковала движението по улиците на китното балканско градче не успяха да попречат на провеждането на пъстрия ромски празник Василица.

Още в сутрешните часове на студения, но слънчев януарски ден, кварталът беше огласен от звуците на духовия оркестър, весел смях и песни. С нескрито любопитство в очите и огромно желание тръгнахме с децата към квартал "Изток", за да видим как ромите честват деня на почитания от тях Васил. Учениците от двете групи по СИП Фолклор на етносите към СОУ "Иван Вазов" предварително бяха нарисували поздравителни картички за приятелите си, които ги очакваха в празничния ден.

Още на входа на махалата усмихнати хора любезно ни упътиха към къщата на нашата чаровна домакиня Стефи. Семейството ѝ ни посрещна топло и сърдечно, а най-много на присъствието ни се зарадва тригодишната ѝ сестричка Вики. Нагостиха ни с баклава, сладки, плодове, лимонада и огромна сметанова торта. Поговорихме за

общите и различните традиции, за възможностите, които училището предлага, за изборът на синът им да кандидатства след 7-ми клас. Малката Вики изпита набързо каките за познати и нови приказки и песни и сама демонстрира сериозни познания. Имаше много смях, закачки и веселие.

Тръгнахме с обещанието пак да се съберем. Изпроводиха ни сурвакари с дрянови пръчки и пожелания за здраве, късмет и нови срещи.

Албена Цветкова, Ръководител на СИП "Фолклор на етносите – Ромски фолклор" в СОУ "Иван Вазов"

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ „АМАЛИПЕ”

Велико Търново 5000, ул. „Христо Ботев” 2, п.к.113

Тел/Фак: (062) 600 – 224, center_amalipe@yahoo.com, <http://amalipe.com>